

Analyysi 4

Kevät 2002

Palautettavat harjoitukset 1/n

Seuraavat tehtävät palautetaan kirjallisesti luennoilla erikseen sovittavaan ajankohtaan mennessä. Ratkaisuihin kannattaa olla huolellinen, sillä ne vaikuttavat kurssilta saatavaan arvosanaan.

1. Olkoon $\{x_1, \dots, x_n\}$ lineaarisesti riippumaton joukko avaruuden \mathbb{F}^n vektoreita. Olkoon $x \in \mathbb{F}^n$. Osoita, että vektorilla x on korkeintaan yksi muotoa $x = \lambda_1 x_1 + \dots + \lambda_n x_n$ oleva esitys, missä $\lambda_1, \dots, \lambda_n \in \mathbb{F}$.

Vihje: Oleta, että vektorilla x on kaksi kyseistä muotoa olevaa esitystä. Lineaarista riippumattomuutta hyväksi käyttäen osoita, että kyseessä on yksi ja sama esitys.

2. Osoita, että kuvaus $T \in F(\mathbb{F}^3, \mathbb{F}^2)$,

$$T \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 2x_2 + x_2 \\ x_1 - x_2 - 4x_3 \end{pmatrix},$$

on lineaarinen (ts. osoita, että $T \in L(\mathbb{F}^3, \mathbb{F}^2)$). Määrä kuvauksen T matriisi.

Vihje: Apua löytyy Lineaarialgebran kurssimateriaalista.

3. Oletetaan, että $\{x_n\}$ on suppeneva jono (rajapisteenä x) metrisessä avaruudessa (M, d) .

(a) Osoita, että jokainen jonon $\{x_n\}$ osajono suppenee myös kohti pistettä x .

(b) Osoita, että $\{x_n\}$ on Cauchyn jono.

Vihje: Apua löytyy Analyysi 1:n kurssimateriaalista.

4. Olkoot (M, d_M) ja (N, d_N) metrisiä avaruuksia ja olkoon $f : M \rightarrow N$. Osoita, että seuraavat ehdot ovat ekvivalentteja:

(a) f on jatkuva joukossa M ,

(b) jokaiselle avoimelle joukolle $A \subset N$ joukko $f^{-1}(A) \subset M$ on avoin,

(c) jokaiselle suljetulle joukolle $B \subset N$ joukko $f^{-1}(B) \subset M$ on suljettu.

Vihje: Apua löytyy Metrysten avaruuksien kurssimateriaalista ja kurssikirjasta *Suominen & Vala: Topologia*. Lisäksi kannattaa vilkaista liitteenä olevaa kopiota kirjasta *Simmons: Introduction to Topology and Modern Analysis*. Tehtävä vastaa luentojen Lausetta 1.17(b).

5. Olkoon $f = (f_1, \dots, f_m) : \mathbb{F}^n \longrightarrow \mathbb{F}^m$ kuvaus. Osoita, että f on jatkuva pisteessä $x_0 \in \mathbb{F}^n$ jos ja vain jos kaikki komponentit f_k , $1 \leq k \leq m$, ovat jatkuvia pisteessä $x_0 \in \mathbb{F}^n$.

Vihje: \mathbb{F}^n ja \mathbb{F}^m ovat metrisiä avaruuksia, metriikkana on luentorunгон sivulla 5 annettu luonnollinen metriikka. Ratkaisun selventämiseksi kannattaa ko. metrisiä avaruuksia merkitä: $(\mathbb{F}^n, d_{\mathbb{F}^n})$ ja $(\mathbb{F}^m, d_{\mathbb{F}^m})$. Näin merkiten esim. väite ” f jatkuva pisteessä $x_0 \in \mathbb{F}^n$ ” tarkoittaa, että jokaista $\varepsilon > 0$ vastaa $\delta > 0$ siten, että

$$d_{\mathbb{F}^n}(x, x_0) < \delta \implies d_{\mathbb{F}^m}(f(x), f(x_0)) < \varepsilon.$$